

ESPOON KAUPUNGINTALO

Tampereen teknillinen yliopisto

ARKKITEHTUURIN KOULUTUSOHJELMA

diplomityö 28.10.2009

tarkastaja professori Ilmari Lahdelma

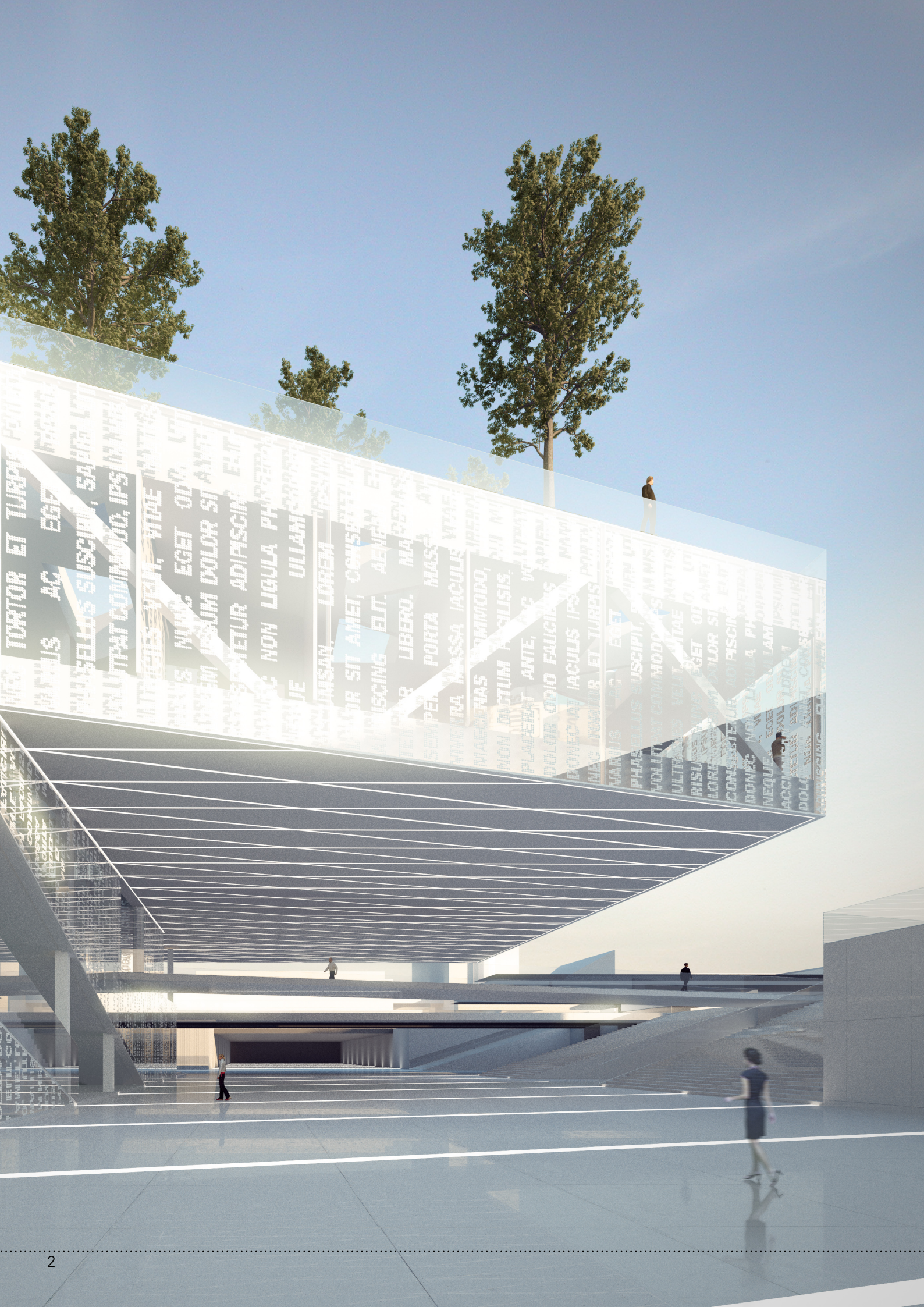
Juho Häikiö

Sisällys

Alkusanat	3
Johdanto	7
Alue	9
Suunnitteluperiaatteet	11
Kaupunkikuva	11
Tilat ja toiminnot	13
Lähdeluettelo	17
Liite: Diplomityöplanssit	18

Alkusanat

Kiitän kaikkia diplomityöprosessia sivustaseuranneita kannustuksesta ja hyvistä neuvoista. Erityisesti haluaisin kiittää yhtiökumppaneitani kärsivällisyydestä sekä joustavuudesta.

Helsingissä 12.10.2009

Juho Häikiö

DIPLOMITYÖTIIVISTELMÄ

Tekijä	Opisk.nro	Esittelypvm.
Juho Häikiö	158 690	28.10.2009

Diplomityön nimi
Espoon kaupungintalo

Tarkastaja
Professori Ilmari Lahdelma

Tiivistelmä

Keväällä 2008 järjestettiin yleinen arkkitehtuurikilpailu Espoon keskuksen kehittämiseksi. Kilpailu oli luonteeltaan aluesuunnittelukilpailu, jossa visioitiin Espoon kehitystä sekä 15- että 30-vuoden aikavälillä. Ideakilpailussa tuli hahmotella kaupungintalon sijaintia ja ulkoasua hyvin viitteellisesti. Kilpailussa kaupungintalolle ympäristöineen asetettiin tavoitteeksi luoda Espoon keskukseen laajempaa vetovoimaisuutta ja käynnistää kehitys eläväksi ja korkeatasoiseksi keskusta-alueeksi.

Diplomityössä on jatkettu kilpailun pohjalta Espoon uuden kaupungintalon suunnittelua vastaamalla ideakilpailussa esitettyihin tavoitteisiin sekä kilpailun ratkettua tuomariston esittämiin jatkotoimenpideohjeisiin. Työstä on rajattu pois tarkempi rakennussuunnittelu detaljeineen ja on keskitytty rakennuksen toiminnallisuuteen sekä ympäristöön liittymiseen.

Tilaohjelman laatimisen pohjana on ollut kilpailussa annetut suuntaa antavat hallintokeskuksessa tarvittavat tilat. Alkuperäiseen esitettyyn tilaohjelmaan on lisätty tiloja, joilla kaupungintaloa on kehitetty kohti monipuolista kaikenikäisten kuntalaisten kohtaamispaikkaa.

Rakennuksen kokonaispinta-ala on noin 9440 m². Rakennuksessa on hallintokeskuksen lisäksi tilat valtuustolle, yleisökahvilalle, ravintolalle, auditoriolle ja lämpiölle sekä näyttelyille.

THESIS ABSTRACT

Author	Student number	Date
Juho Häikiö	158 690	28.10.2009

Subject
Espoo City Hall

Advisor
Professor Ilmari Lahdelma

Abstract

The City of Espoo held an ideas competition during the first quarter of 2008 for developing the City Hall and city centre blocks of Espoo. The objectives of the competition were to propose functional development concept for the administrative area in two stages, by the years 2015 and 2030. The objective of The City hall and its surroundings were to create a general appeal and start the area development into a lively, high quality city centre area.

The basis of the thesis is the objects of the ideas competition and the recommendations for further measures given by the jury. The design focus is more on the concept of the building and the relation to its context than on construction details.

The competition requirements were used as a foundation to propose a new program for the new Espoo City Hall that would be a landmark and a meeting place for all the city residents.

Total area of the building is approximately 9440 m². In addition to the City administration there are spaces for the City council, a cafe, a restaurant, an auditorium and exhibitions.

ilmakuva etelästä

Johdanto

Keväällä 2008 järjestettiin yleinen arkkitehtuurikilpailu Espoon keskuksen kehittämistä. Kilpailu oli luonteeltaan aluesuunnittelukilpailu, jossa visioitiin Espoon kehitystä sekä 15-että 30-vuoden aikavälillä. Ideakilpailussa tuli hahmotella kaupungintalon sijaintia ja ulko-asua hyvin viitteellisesti. Kilpailussa kaupungintalolle ympäristöineen asetettiin tavoitteeksi luoda Espoon keskukseen laajempaa vetovoimaisuutta ja käynnistää kehitys eläväksi ja korkeatasoiseksi keskusta-alueeksi.

Lähtökohta suunnittelulle on ollut kilpailussa asetetut ongelmat, joita on lähestytty kilpailun palkintolautakunnan linjausten mukaisesti. Suunnitelman lähtötilanteeksi on valittu vanhan rakennuksen purkaminen, vaikka todellisuudessa saattaisi olla mielekkäämpää säilyttää nykyinen kaupungintalo.

Tilaohjelman pohjana on ollut kilpailussa annetut suuntaa antavat hallintokeskuksessa tarvittavat tilat. Alkuperäiseen esitettyyn tilaohjelmaan on lisätty tiloja, joilla kaupungintaloa on kehitetty kohti monipuolista kaikenikäisten kuntalaisten kohtaamispaikkaa.

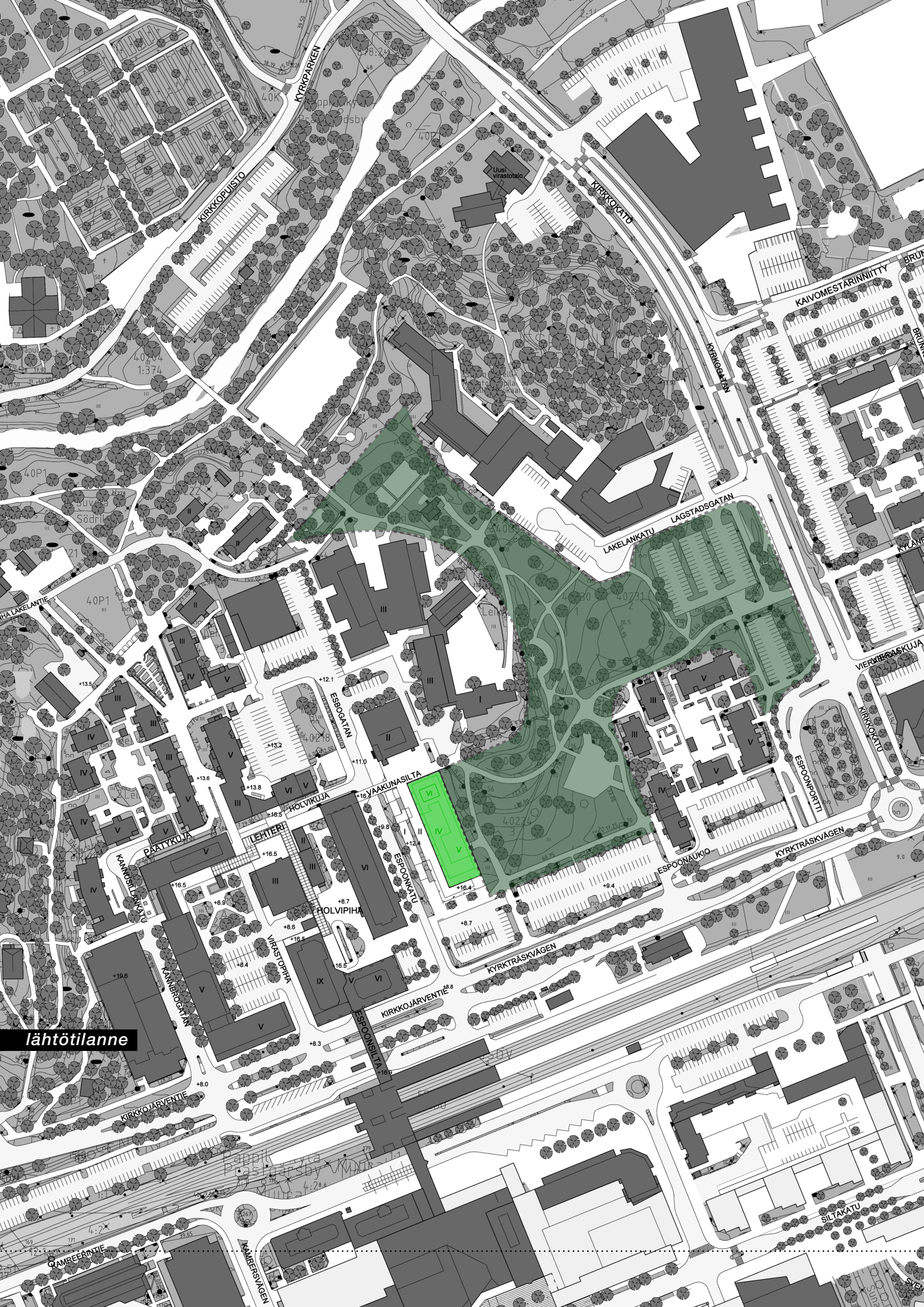
Työstä on rajattu pois tarkempi rakennussuunnittelu detaljeineen ja keskitytty rakennuksen toiminnallisuuteen sekä ympäristöön liittymiseen. Luontevasti osaksi työtä on tullut tavallista laajempi ympäristön käsittely kevyen liikenteen väyläineen.

Ideakilpailun tulosten julkistamisen jälkeen käynnistyi vilkas keskustelu nykyisen kaupungintalon kohtalosta. Osittain rakennus Espoon kaupungin hallinnollisena symbolina liittyy suurempaan ajankohtaiseen keskusteluun pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyömalleista. Tilanteessa, jossa tulevaisuuden kuntarajoja ei voida ennustaa, ei ole järkevää investoida rakennukseen, joka voi jo 10 vuoden kuluessa jäädä ainakin osittain tarpeettomaksi. Lisäksi Espoon keskuksen kasvuennusteet vaikuttavat optimistisilta; hallinnollisen keskuksen sijainti voisi olla järkevämpi esimerkiksi Leppävaarassa, jossa on jo tapahtunut huomattavaa kehitystä viime vuosina.

Kaupungintalosta oltiin järjestämässä kahta erillistä ilmoittautumiskutsukilpailua, joissa toisessa korjattaisiin vanha rakennus ja toisessa tehtävänä oli suunnitella uudisrakennus vanhan rakennuksen tontille. Kilpailut peruttiin keväällä 2009.

Nykyinen kaupungintalo on tällä hetkellä niin huonossa kunnossa, että kaikki toiminnot on jo siirretty vuokratiloihin.

lähtötilanne

Alue

Historia

Espoon keskuksesta pohjoiseen Espoonjokilaaksossa on ollut merkittävämpää asutusta ainakin keskiajalta saakka. Vanha kirkkokuja, joka nykyään toimii tuomiokirkkona, on valmistunut 1490-luvulla. Espoon keskus oli aina 1960-luvulle saakka pieni kirkonkylä, joka eli keskiaikaisen kirkkonsa kupeessa. Alueella sijaitti kunnantalo sekä vähäisiä palveluja, suurimpana työllistäjänä oli saha. (Pirkko Sillanpää, 1998)

Espoo muuttui kunnasta kauppalaksi vuoden 1963 alussa. Jo ennen muutosta Helsingin kaupungilla on ollut kuntarajojen tarkistushalukkuutta muun muassa Tapiolan suhteen. Kauppalan hallinnon sijoittuminen historialliseen keskukseen ei ollut itsestään selvää. Asiaa käsiteltiin lehdistössä sekä valtuustossa. Taloudellisessa mielessä hallinnon sijoittuminen jo kehittyvään Leppävaaraan tai Tapiolaan olisi ollut paras vaihtoehto. Liikenteellisesti ja maantieteellisesti Espoon keskus olisi sijoittunut Kauniaisiin, mutta kauppaloiden yhdistymistä ei haluttu ehdottaa. Tapiolan ja Leppävaaran pelättiin liitettäväksi joka tapauksessa Helsinkiin, jolloin valitun alueen pitäisi toimia uudenlaisten kuntarajojen keskipisteenä. Poliittisten ja taloudellisten vaikuttimien johdosta virastokeskus päätettiin sijoittaa Muuralaan. Alue oli lähellä Turkuun johtavaa valtatieä sekä kehä kolmea ja alueelta kulki Turkuun vievä rautatie. (Espoon kaupunkirakenteen kehitys Osa 2 - Strategiset päätökset, 1992)

Espoon hallinnollisesta keskuksesta järjestettiin kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu 1966–67. 1970-luvulla rakentuneessa virastokeskuksessa ei toteutunut voittaneesta ehdotuksesta muuta kuin periaate keskustan sijoittumisesta radan molemmille puolille sekä etelä-pohjoissuuntainen kevyenliikenteenväylä radan yli. 1970-luvun oletettua hitaampi väestönkasvu ja taloudellinen taantuma hidastivat Espoon keskuksen rakentamista. 1990-luvun taloudellinen lama pysäytti Espoon keskuksen kehityksen. (Espoon kaupungintalon ja keskustakorttelien ideakilpailun kilpailuohjelma, 2008)

Alue

Espoon keskuksen kaupallinen väestöpohja kaupungin viidestä kaupunkikeskuksesta pienin, väestöennusteiden mukaan keskus olisi kasvamassa vuoteen 2030 mennessä suurimmaksi. Keskuksen halkaisevan radan eteläpuolella on valmistunut tai valmistumassa suurehkoja rakennushankkeita, jotka muuttavat alueen ilmettä ja täydentävät nykyisiä puutteellisia kaupallisia palveluita. Radan pohjoispuolella aluetta on uudistettu ilman kattavaa yleissuunnitelmaa. Nykyisellään aseman seutu ja virastokeskus leimaavat Espoon keskuksen negatiivista mielikuvaa. (Espoon kaupungintalon ja keskustakorttelien ideakilpailun kilpailuohjelma, 2008)

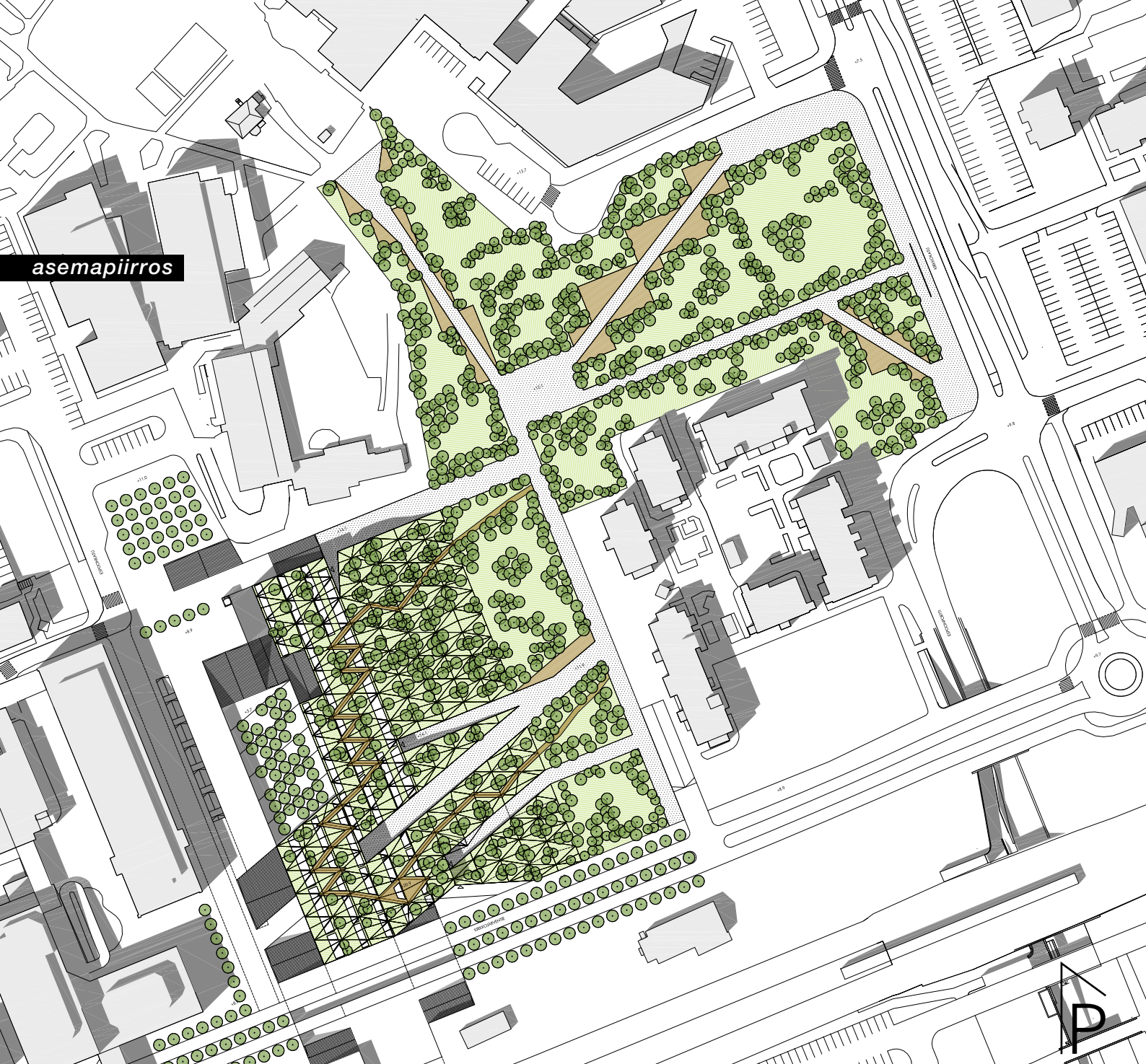
Aluetta hallitsee voimakas auto- ja junaliikenne. Keskuksen läpi kulkee Helsinki-Turku rautatie, jossa pysähtyvät paikallisjunien lisäksi Turun suunnan pikajunat. Pohjoispuolella radan viertä kulkee Kirkkojärventie. Virastokeskuksesta itään kulkee Kirkkokatu, jota pitkin on yhteys Helsinki-Turku -moottoritielelle sekä Kehä III -kehätielle. Keskukselta länteen kulkee liikennemääriltään suuri Espoonväylä, joka on alueen tärkein liikenneväylä yhdistäen eri kaupunginosia toisiinsa. Junarata yhdessä liikenneväylien kanssa jakaa Espoon keskuksen selkeästi kahteen erilliseen osaan liikenteellisesti sekä toiminnallisesti ja niiden ylitystarve on synnyttänyt alueelle kaksi liikkumistasoa.

Pohjoisessa Kirkkokadun varressa sijaitsevat Omnian Pappilanmäen kampus, Kuninkaantien lukio, seurakuntayhtymän toimistorakennus Kirkon kymppi sekä Keski-Espoon uimahalli ovat synnyttäneet rautatieasemalta koilliseen tärkeän kulkuyhteyden.

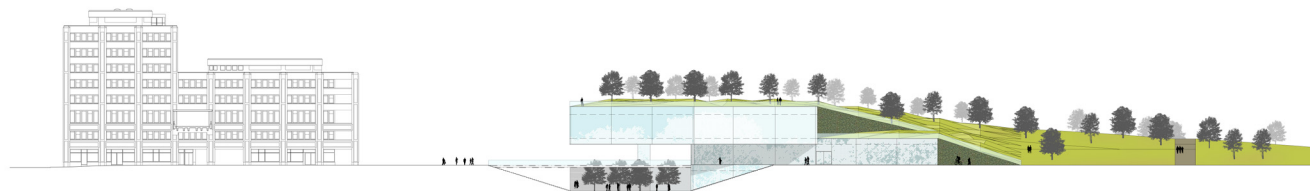
Virastokeskuksesta on pohjois-eteläsuuntainen puistoyhteys Espoonjokilaaksoon. Lakelan puistossa kulkee monipuolinen kevyen liikenteen verkosto ja sen alle on suunniteltu rakennettavaksi maanalaisia pysäköintitiloja.

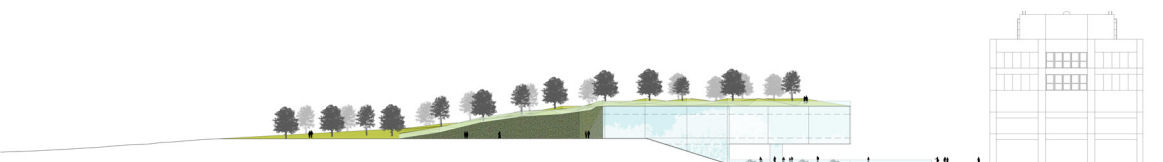
asemapiirros

julkisivu etelään

julkisivu pohjoiseen

Espoon tuomiokirkon ympäristö sekä siihen liittyvät Espoonjokilaakson alueet ovat valtioneuvoston suojelemaa historiallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. (Putkonen & Pantzar, 1993) (Finlex-säädöstietopankki, 2008)

Nykyisen kaupungintalon laajuus on noin 6900 k-m² ja siinä työskentelee noin 200 henkilöä. Rakennuksesta länteen sijaitsevat virastotalot 1-3 sekä ruokapalvelukeskus. Pohjoisessa on erillinen valtuustotalo, jossa Espoon kaupunginvaltuusto lautakuntineen kokoontuu. Virastotalo 1 on teknisesti heikossa kunnossa, ja siinä sijaitsevat toiminnot on jo päätetty siirtää muualle. Muut rakennukset ovat hyvässä tai kohtalaisessa kunnossa eikä niiden uudistamiselle ole niin suurta tarvetta. (Espoon kaupungintalon ja keskustakortteleiden ideakilpailun kilpailuohjelma, 2008)

Suunnitteluperiaatteet

Yleisen arkkitehtuurikilpailun ratkaisussa alueelle ei löydetty yhtä selkeästi muita parempaa kehityssuuntaa. Kilpailun tuomaristo suosittelee arvostelupöytäkirjassa jatkotoimenpiteiksi kaupungintalon osalta vanhan kaupungintalon sekä virastotalo 1:n purkamista, jolloin uusi hallintokeskus voidaan sijoittaa suunnilleen nykyiselle paikalle. Uuden kaupungintalon ympärille olisi mahdollista täten rakentaa asumista ja muita toimintoja. Seitsemän tuomariston jäsentä tosin jätti eriävän mielipiteensä koskien vanhan kaupungintalon purkamista ainoana mahdollisena jatkotoimenpiteenä. Aluetta koskevissa jatkokehittelyohjeissa ehdotettiin jalan-kulun ja kevyenliikenteen siirtämistä maantasoon sekä ottamaan laajan puistoyhteyden rautatieasemalta kaupungintalon kautta Espoonjokilaaksoon, tuomiokirkolle ja Kirkkokadun oppilaitoksiin keskeiseksi suunnittelun lähtökohdaksi. Lisäksi todettiin Espoon keskuksen yhtenäisen kehittämisen olevan osa vuoteen 2030 ulottuvien rakennusvaiheiden ratkaisua, johon edellytykset luodaan jatkosuunnittelulla. (Espoon kaupungintalon ja keskustakortteleiden ideakilpailun arvostelupöytäkirja, 2008)

Uuden kaupungintalon suunnittelussa on vastattu kilpailun tuomariston asettamiin jatkokehitystavotteisiin, painottaen kevyen liikenteen merkitystä sekä raideliikenteen läheisyyttä.

Kaupungintalon voidaan liittää paljon symboliikkaa kunnallispolitiikan toimivuudesta ja avoimuudesta hallinnon suhtautumiseen kunnan asukkaisiin. Hallinnollisesti keskeisimmän rakennuksen tulisi viestiä kaupungin yhteisiä arvoja ja korostaa asukkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa kuntansa toimintaan. Uudessa kaupungintalossa on pyritty välttämään vanhankaltaista virastomaistomaista jäykkyyttä luomalla rakennuksesta kohtaamispaikka kaupungin asukkailla monipuolisten yleisötilojen avulla. Yleisen arkkitehtuurikilpailun ja Espoon kaupungin kannasta poiketen valtuuston käytössä ollut erillinen rakennus on purettu ja valtuuston kokouspaikka on siirretty osaksi uutta kokonaisuutta. Kunnallisen demokratian avoimuutta on painotettu mahdollisuudella seurata valtuuston toimintaa viereisestä kahvilasta.

Kaupunkikuva

Uusi rakennus sijoittuu nykyisen rakennuksen paikalle, siten että varsinaista rakennusmassaa on siirretty hieman puistoon päin. Edeltävän kapean katutilan paikalle syntyy näin pienimittakaavainen aukio. Osa aukiosta on laskettu rautatien alikulun tasolle, joka jatkuu leveydeltään yhtenäisenä radan eteläpuolelle muodostaen luonnollisen yhteyden eteläpuolen kaupalliseen keskukseen sekä asemalaitureille. Leveä alikulku mahdollistaa polkupyörien liityntäpysäköinnin aseman välittömään läheisyyteen. Tarvittaessa säilytystiloja voidaan laajentaa radan alle.

Rakennuksen pitkä massa rajaa aukiota. Pitkää aukion puoleista julkisivua rikkoo porrasyhteys puistokannelle, josta on sisäänkäynnit eri kerroksiin. Valtuuston ja kaupunginjohdon tilat on sijoitettu keskeisimmälle kohdalle rakennusaluetta ulokkeeseen. Lakelan puistosta päin katsottuna rakennuksen julkisivun muodostaa polveileva ruohokatto, joka toimii samal-

-2.krs - Yleisötilat

Aula 3 kpl
Harrastustila
Harrastustila - VSS 2kpl
WC 2 kpl
VAR

1580,8 m²

556,4 m ²
737,2 m ²
266,8 m ²
13,7 m ²
6,8 m ²

1.krs - Kirjasto

Näyttely - aula
Lasten osasto
Musiikkiosasto
Aikuisten osasto
Lehdet ja lukupaikat
Lainaus
Toimisto
TK
WC 2 kpl
TK
VAR

1203,2 m²

203,9 m ²
232,9 m ²
73,7 m ²
438,6 m ²
154,7 m ²
26,1 m ²
19,0 m ²
8,3 m ²
13,7 m ²
8,3 m ²
23,9 m ²

-2.krs - Tekniset tilat

Huoltopiha
Muuntamo
Nousukeskukset
Talopakommo
Tekninen tila (UPS)
Siivouskeskus
Käytävä
Sosiaali-Virkistystila
Tekninen tila
Pääkeskushuone
Käytävä
Jätehuone
Kiinteistövarasto
Kiinteistövalvomo
Turvajärjestelmät
Tekninen tila

937,9 m²

308,7 m ²
16,5 m ²
11,6 m ²
42,6 m ²
17,0 m ²
27,6 m ²
27,4 m ²
74,4 m ²
11,8 m ²
33,7 m ²
24,8 m ²
60,1 m ²
95,5 m ²
33,8 m ²
22,5 m ²
129,9 m ²

2.krs - Valtuustosali - yleisökahvila

Valtuustosali
Valtuustosali yleisötila
Yleisökahvila
Yleisökahvila - toimisto
Yleisökahvila - keittiö
WC
TK

1273,4 m²

322,7 m ²
152,2 m ²
752,5 m ²
6,8 m ²
21,1 m ²
13,8 m ²
4,3 m ²

2.krs - Kaupunginjohto

Toimisto 7 kpl
Neuvottelu
Aula
WC 2 kpl
VAR

271,6 m²

114,4 m ²
37,3 m ²
106,9 m ²
6,4 m ²
6,6 m ²

-1.krs - Yleisötilat

Näyttelytila
Sisääntuloaula
Näyttely- ja lämpiötila
Vaatesäilytys
WC 4 kpl
TK
Tekninen tila

1972,6 m²

390,4 m ²
327,3 m ²
1086,5 m ²
69,4 m ²
61,2 m ²
6,7 m ²
31,1 m ²

2.krs - Toimisto

Toimisto
Neuvottelu 4 kpl
Toimisto - vastaanotto
Aula
Taukotila - kirjasto
Sosiaalitila
Kopio
VAR 2 kpl
Siivous
TK 3 kpl

1273,5 m²

640,4 m ²
119,9 m ²
43,7 m ²
293,3 m ²
111,0 m ²
22,0 m ²
13,0 m ²
10,3 m ²
6,6 m ²
13,4 m ²

1.krs - Yleisötilat

Auditorio
Ravintola
Aula 2 kpl
Vaatesäilytys
WC 2 kpl
Keittiösali
Toimisto
Sosiaali-Virkistystila
VAR
Tarkkaamo ja projektorit
TK

1130,9 m²

360,2 m ²
404,0 m ²
167,7 m ²
8,5 m ²
26,0 m ²
104,4 m ²
2,9 m ²
13,0 m ²
15,9 m ²
26,0 m ²
2,5 m ²

Yhteensä
9644,0 m²

la puiston visuaalisena ja toiminnallisena jatkona. Puistosta tuleva kevyen liikenteen väylä jatkuu diagonaalisesti rakennuksen lävitse.

Tilat ja toiminnot

Kilpailuohjelman mukaan uudistetussa kaupungintalossa työskentelee vain kaupungin johtokeskus eli noin 60 henkilöä. Rakennuksen tilaohjelmaan tuli sisällyttää ainakin

toimistotilaa noin 1200 k-m².

kaupunkilaisten opastus-, informaatio- ja palvelupiste

pysyvä näyttely- ja opastustila noin 500 k-m² (kaupungin rakennustuotannolle, kaupunkisuunnittelulle ja projekteille)

vaihtuvien näyttelyiden tila sekä kokoontumis- ja esittelytilat noin 500 k-m²

ravintola ja kahvila noin 400 k-m² (korkeatasoinen, myös ulkopuolista käyttöä palveleva)

vastaanotto- ja juhlatilat

Aula-, lämpiö-, auditorio- ja näyttelytilat

Rakennuksen sisäänkäyntikerroksessa on aula-, lämpiö- sekä näyttelytilaa. Lämpiötila palvelee Espoon juhlasali-audiotia ja toimii samalla vastaanottotilana. Auditoriossa on 375 istumapaikkaa. Lämpiön WC- sekä naulakkotilat on mitoitettu salin mukaiselle henkilömäärälle. Auditoriosta pääsee myös poistumaan ylemmän kerroksen ravintolatilaa.

Ravintola

Maanpinnan tasolla olevassa kerroksessa sijaitsee ravintola aputiloineen. Ravintolaan on pääsy rakennuksen aulasta sekä auditoriosta.

Kirjasto

Kirkkojärventiehen rajautuvassa eteläpäädyssä on aluetta palveleva kirjasto aputiloineen. Kirjastoon on sisäänkäynti katutasolta sekä alatasen näyttelytilasta että yläkerran kahvilasta.

Valtuustosalin ja yleisökahvila

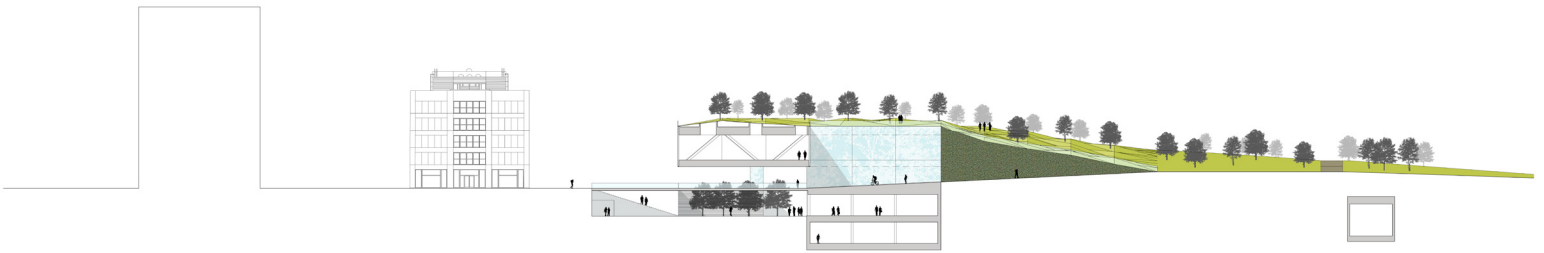
Valtuustosalin sijaitsee aukion päälle kurottuvassa ulokkeessa keskeisimmällä paikalla. Valtuuston kokoontumistila on mitoitettu Espoon tämän hetkisen valtuuston koon mukaan. Salin läheisyydessä olevasta yleisökahvilasta voi seurata valtuuston toimintaa. Valtuustosalissa on lisäksi istumapaikkoja yleisölle. Yleisökahvilaan pääsee puistonpuoleisesta sisäänkäynnistä, sisäyhteydet tilaan on kirjastosta sekä rakennuksen pääaulasta.

Toimisto- ja kaupungin johtoryhmän tilat

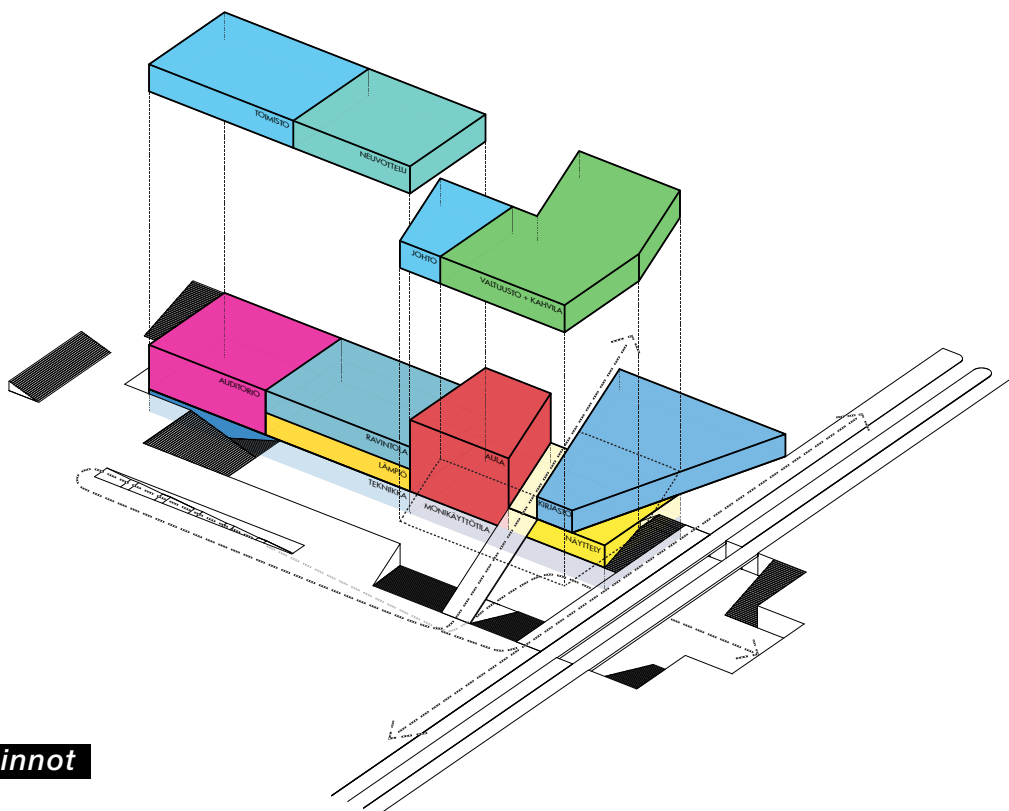
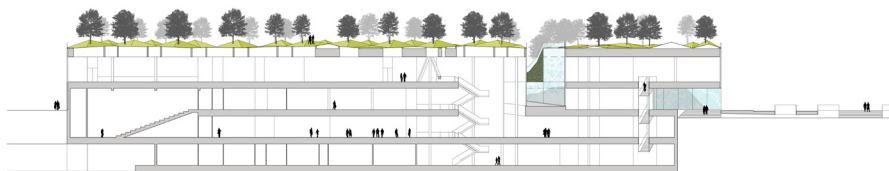
Toimistotilat on mitoitettu kilpailuohjelman mukaisesti noin kaupungin hallintokeskuksen 60 työntekijälle. (Espoon kaupungintalon ja keskustakortteleiden ideakilpailun kilpailuohjelma, 2008)

Toimistotiloista erilliseksi kokonaisuudeksi on erotettu tilat kaupunginjohtajalle sekä hallin-

leikkaus b-b

leikkaus a-a

rakennuksen toiminnot

tokeskuksen johtajistolle. Näihin johdon tiloihin on sijoitettu työtilaa 8 hengelle sekä kahdelle sihteerille. Johdon tiloihin on sijoitettu myös erillinen neuvottelutila.

Hallintokeskuksen toimistotilojen yhteydessä on toimistotyötä tukevat kopio- ja varastotilat sekä sosiaali- ja taukotilat. Tulevaisuuden muutostarpeisiin on pyritty vastamaan mahdollisimman muuntojoustavilla ratkaisuilla. Tilojen ratkaisut mahdollistavat työtilojen monipuolisen tehostamisen sekä erityyppiset tilaratkaisut.

Neuvottelukeskus

Rakennuksen neuvottelutilat on keskitetty kaikille toimijoille yhteiseen neuvottelukeskukseen. Ratkaisulla saadaan neuvottelutilojen käyttöastetta nostettua. Hallintokeskuksen neuvottelutilojen tarve rajoittuu virka-aikaan, kun lautakunnat ja valtuustoryhmien kokousajat rajoittuvat virka-ajan ulkopuolelle. Neuvottelutilat on sijoitettu keskeiselle paikalle helposti saavutettaviksi sekä toimistotiloista että valtuustosalista. Neuvottelukeskuksesta sekä hallintokeskuksesta on yhteinen vastaanotto, johon on käynti keskusaulasta.

Monikäyttö- ja tekniset tilat

Maanalaisessa kellarikerroksessa on rakennuksen tekniset ja huoltotilat. Eteläpäässä rakennusta on vuokrattavaa muuntojoustavaa monikäyttötilaa. Kellarikerroksesta on yhteys maanalaiseen pysäköintihalliin, joka toimii myös kaupungintalon pääasiallisena pysäköintitilana. Tätä kautta hoidetaan myös huoltoliikenne koko rakennukseen. Pysäköintihallista on myös suora yhteys ulkotilaan, jolloin sisäänkäynti on käytössä muun rakennuksen ollessa suljettuna. Teknisten tilojen yhteydessä olevat väestönsuojatilat toimivat harrastustiloina.

Pysäköinti, saatto- ja huoltoliikenne

Rakennuksen pysäköintitilat sekä huoltoliikenne on sijoitettu alueelle suunniteltuun Lake-lan kalliopysäköintisuunnitelman mukaiseen maanalaiseen halliin, jonka ylempi taso asettuu rakennuksen kellarikerroksen kanssa samaan tasoon. Virastotalo 1 sekä kaupungintalon välinen Espoonkatu on muutettu pihakaduksi, jonka kautta kulkee rakennuksen saattoliikenne.

Rakenne

Rakennuksen rakenteet on määritelty yleisellä tasolla. Rakennepaksuudet on mitoitettu väljästi mahdollistaen erityyppiset ratkaisut ja materiaalit. Runko on yhdistelmä teräs- ja betonirakenteita.

Kaikki yläpohjat ovat samantyyppisiä kansirakenteita, joiden päälle tulee joko istutuksia tai kulkureittejä. Mitoitus on suunniteltu siten, että rakennepaksuudet mahdollistavat riittävät betonirakenteet sekä kallistukset vedenpoistoa varten.

Rakennuksen ulkoseinät muodostuvat teräsrakenteisista lasiseinistä sekä maanvastaisista betoniseinistä. Seinien mitoitus mahdollistaa kestävät ja tarkoituksenmukaiset ulkoseinärakenteet. Maanvastaiset tukimuurit ovat betonirakenteisia viherseiniä.

Julkisivulasien sisässä on sisällä kalvolaminointi jonka läpinäkyvyyttä säädellään sähkövirralla. Laminointi on jaettu noin 100mm yksiköihin joiden läpinäkyvyyttä voidaan säädellä yksilöllisesti. Julkisivujen kokonaisuudessaan muodostamalla yksinkertaisella rasterinäytöllä säädellään auringonvalon pääsyä rakennukseen tai muulloin oikein valaistuna sitä voidaan käyttää kuvamateriaalin esittämiseen.

Betonirakenteiset väli- ja alapohjien mitoitus mahdollistaa talotekniikan johtamisen lattiapintojen alapuolella sekä riittävät rakenteet.

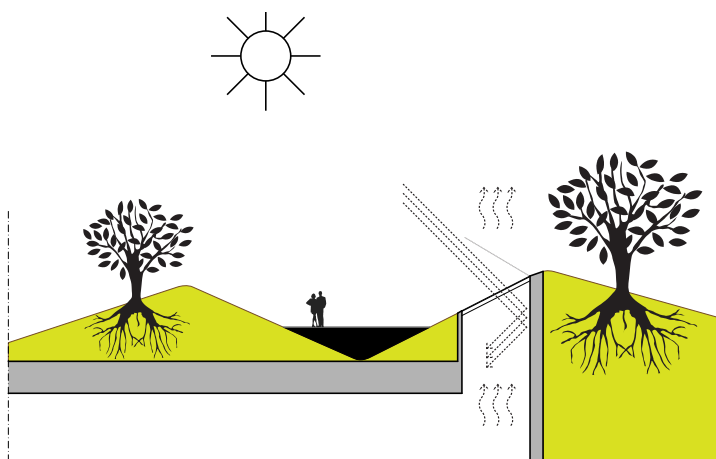
Rakennuksen kantavina rakenteina toimivat pilariverkko noin 8100mm moduuli-välillä sekä porras- ja hissikuilujen rakenteet. Valtuustosaliluokkeen kohdalla yläpohja sekä valtuustosalin alapohja muodostavat jäykän rakenteen teräksisten vinotukien avulla.

Väliseinät ovat kevytrakenteisia mahdollistaen muuntojoustavuuden. Lasisia väliseiniä on käytetty mahdollisimman paljon luonnonvalon lisäämiseksi rakennuksen sisäosissa.

Energiatehokkuus

Rakennuksen ilmanvaihto perustuu ilman luonnolliseen kiertoon eikä koneellista ilmanvaihtoa tarvita kuin paikoin. Ilman kiertoa on parannettu useita kerroksia korkeilla tiloilla sekä tavanomaista toimistorakentamista korkeammilla huonetiloilla. Yläpohjan valoaukkoja käytetään myös rakennuksen ilmanvaihdossa. Suuret maarakenteet mahdollistavat ilman lämpötilojen tasauksen. Kesällä lämmin tuloilma jäähdytetään maanalaisissa tiloissa. Talvella mahdollinen tuloilman lämmitys tapahtuu lämpöpumpuilla. Rakennuksessa hyödynnetään mahdollisimman paljon auringon passiivista energiaa. Lämmitys- ja jäähdytystarvetta pienennetään rakennuksen vaipan eristyksellä. Luonnonvalon määrää säädelään julkisivun sähkölasijärjestelmällä.

Toimisto- ja valtuustosalikerroksen vapaa korkeus on suurempi kuin alemmissa kerroksissa. Korkeammalla huonetilalla, vaaleilla pintamateriaaleilla ja lasipinnoilla sekä avaamalla puistokanteen valoaukkoja, joiden kautta saadaan valoa syvemmälle rungon sisälle, voidaan parantaa toimistotilojen luonnonvalon saantia.

Lähdeluettelo

(30. 12 2008). Haettu 30. 12 2008 osoitteesta Finlex-säädöstietopankki: <http://www.finlex.fi/filaki/ajantasa/1999/19990132>

EKROOS, A.;& MAJAMAA, V. (2000). *Maankäyttö- ja rakennuslaki (Vuosit. 5)*. Helsinki: Edita.

PIRHONEN, A. (TOIM.). (2008). *Espoon kaupungintalon ja keskustakortteleiden ideakilpailun arvostelupöytäkirja*. Espoo: Espoon kaupunki.

PIRHONEN, A. (TOIM.). (2007). *Espoon kaupungintalon ja keskustakortteleiden ideakilpailun kilpailuohjelma*. Espoo: Espoon kaupunki.

PIRKKO SILLANPÄÄ, E. S. (1998). *Keski-Espoo : kivikauden kylästä kaupunkikeskukseksi*. Espoo: Keski-Espoo -seura.

PUTKONEN, L.;& PANTZAR, P. (1993). *Rakennettu kulttuuriympäristö : valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt*. Helsinki: Museovirasto.

VTT, YHDYSKUNTA- JA RAKENNUSSUUNNITTELUN LABORATORIO: RÖNKÄ, KIMMO. (1992). *Espoon kaupunkirakenteen kehitys Osa 2 - Strategiset päätökset*. Espoo: Espoon kaupungin painatuskeskus.

Liite: Diplomityöplanssit

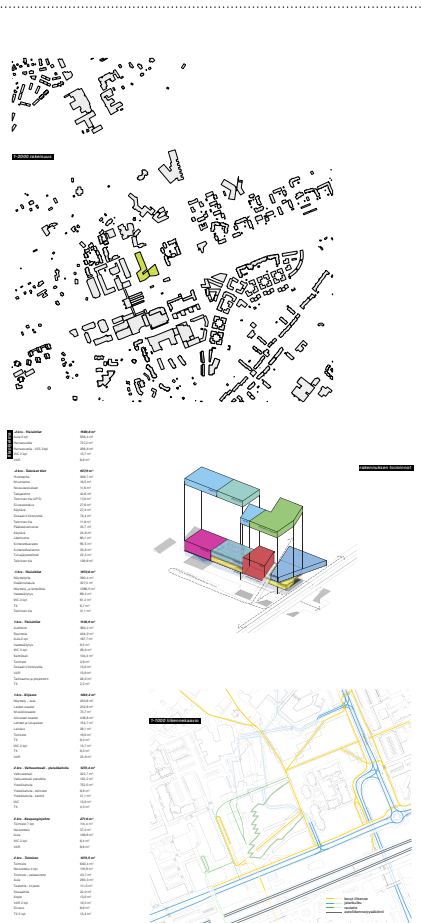
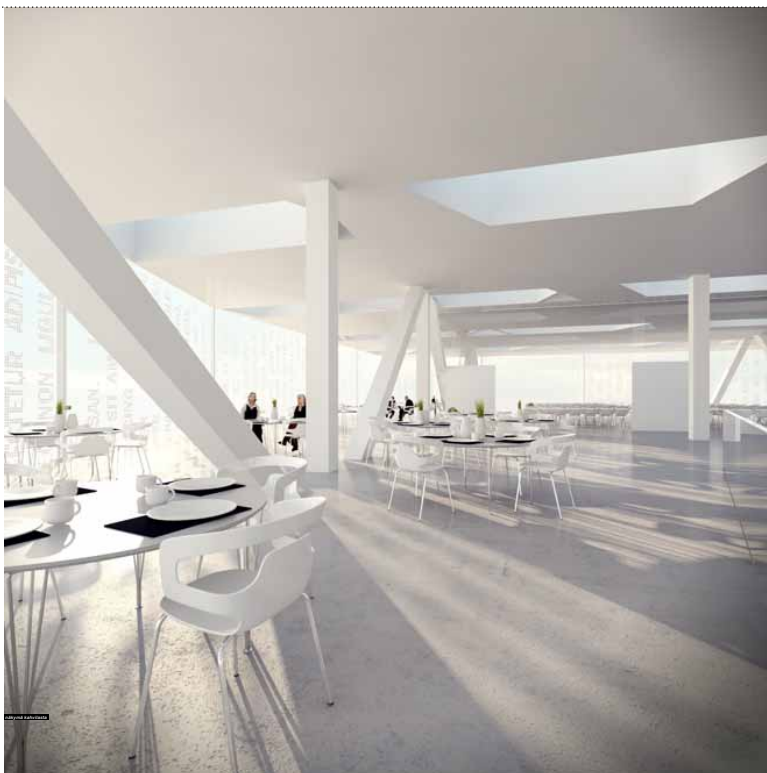
ESPOON KAUPUNGIN TALO

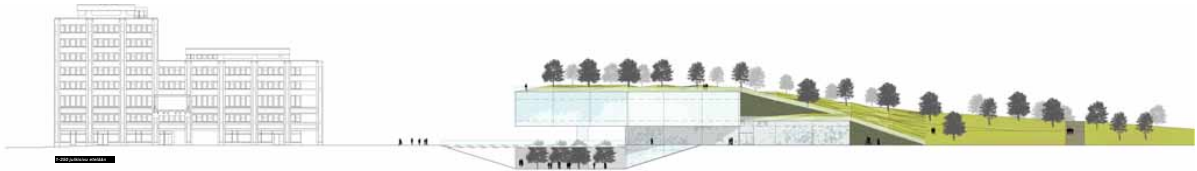
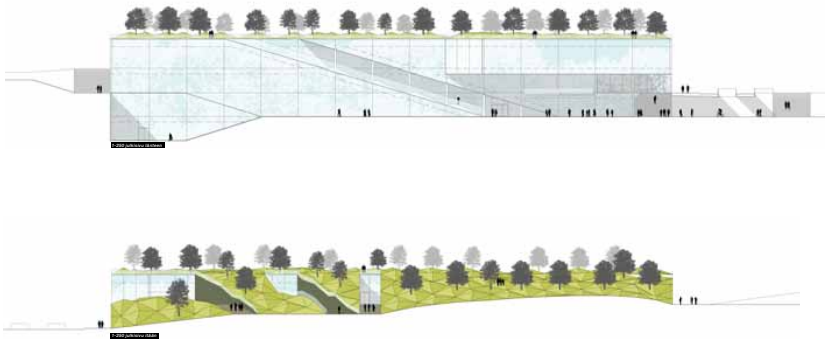
Kaupungintalon suunnittelu on ollut erittäin mielenkiintoinen ja haastava prosessi. Suunnittelun aikana on ollut mahdollisuus kokeilla erilaisia ratkaisuja ja löytää lopulta paras mahdollinen ratkaisu. Suunnittelun aikana on ollut mahdollisuus kokeilla erilaisia ratkaisuja ja löytää lopulta paras mahdollinen ratkaisu.

ESPOON KAUPUNGIN TALO

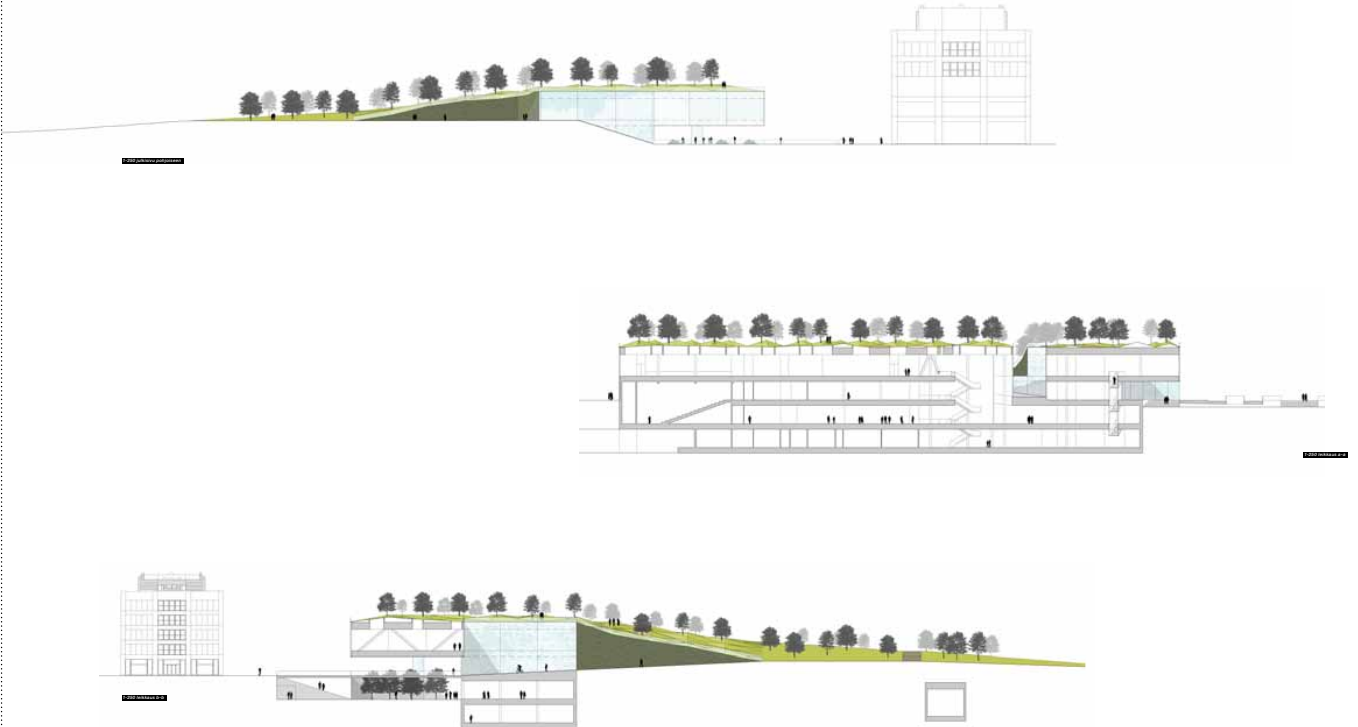

ESPOON KAUPUNGINTALO

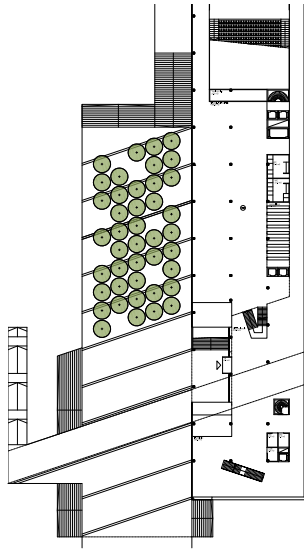
Arkkitehti: Mikko Mäkelä
Suunnittelusta vastaa: Mikko Mäkelä
Kuvataiteilija: Mikko Mäkelä
Kuvataiteilija: Mikko Mäkelä

ESPOON KAUPUNGINTALO

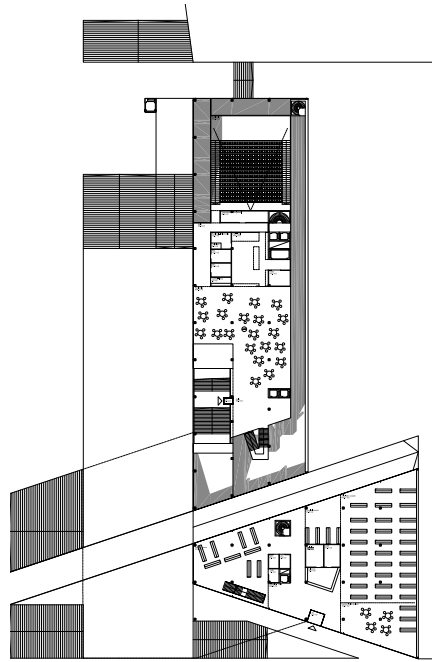

Arkkitehti: Mikko Mäkelä
Suunnittelusta vastaa: Mikko Mäkelä
Kuvataiteilija: Mikko Mäkelä
Kuvataiteilija: Mikko Mäkelä

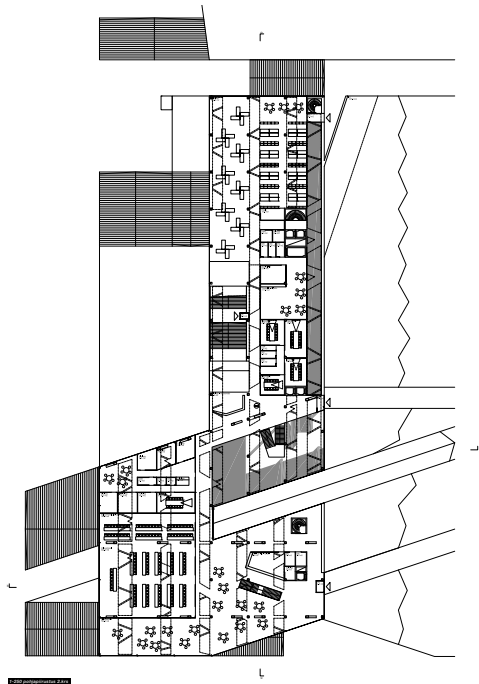

1. Kuvioituva osasto, 1. kerros

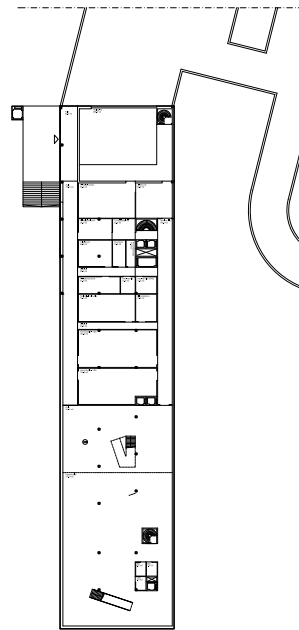

2. Kuvioituva osasto, 2. kerros

Arkkitehti: Juhani Puttonen
Suunnittelusta vastaa: Juhani Puttonen
Suunnittelusta vastaa: Juhani Puttonen
Suunnittelusta vastaa: Juhani Puttonen

3. Kuvioituva osasto, 3. kerros

4. Kuvioituva osasto, 4. kerros

Arkkitehti: Juhani Puttonen
Suunnittelusta vastaa: Juhani Puttonen
Suunnittelusta vastaa: Juhani Puttonen
Suunnittelusta vastaa: Juhani Puttonen